

DIARIENR 22232
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
11 DEC 1941

Kungl. Lantbruksstyrelsens
Kulturtekniska byrås arkiv

AB 2*0929

AB-2-0929

Förslag
till

Aktors-Prämtores torvå, ringsfästas
Isättra-långretelund för alla ringsfästas
Ekstors-ivarsättra torvårens ringsfästas

i Ester-Åker socken och Stockholms län
Ursättat vid sin enligt vattenl. av
år 1941 av
Els Sjöberg
Statens Lantbrukslän, odlar.

Statligt stöd beviljat av

LANTBRUKS-

Bidr.
Lån

 den / 19.....
NÄMNDEN

LANTBRUKS-

Bidr.
Lån

 den 11/12 1942
STYRELSEN

Arbetets utförande godkänt

den 2/10 1953

utan
med

ändring av arbetsplan.

(ändring har införts å berörda rätningar
med *grön och blå* färgbeteckning)

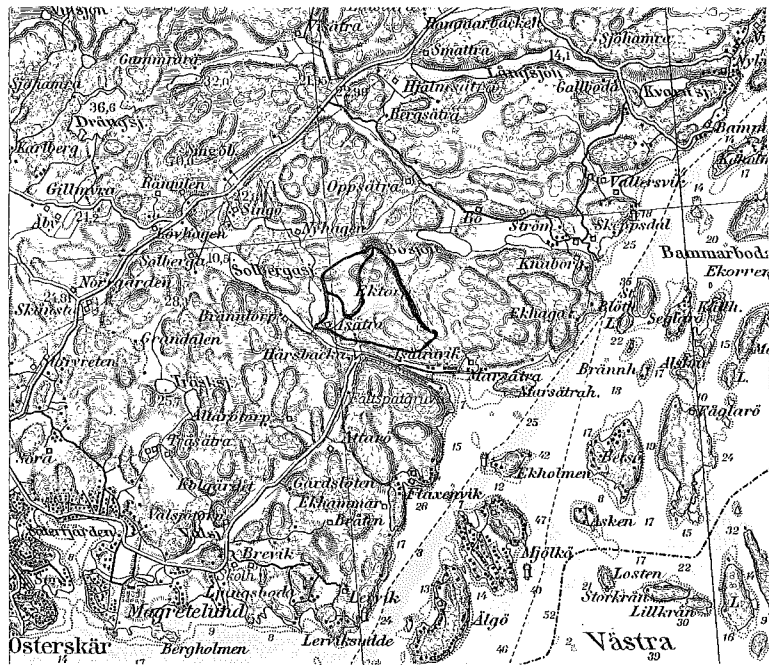
KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet	Registernummer	Mantal	Ä g a r e s n a m n	Sökande	Ej sökande	Värde		Värde		Förbätt-		Deltager i kostnaden				
						före		efter		rings-		med	för torr-		för förrätt-	
						företaget		företaget		värde			läggningen	ningen		
kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	cent	kr.	öre	kr.	öre						
<u>Ektorp - Brännatorp torrläggningeföretag</u>																
Ektorp	1'	1/4	John Lindblom	1		2420	25	4500	-	2079	75	28.16	1757	18	91	81
Ektorps härna	1'	avt.	"	1		1953	-	5865	-	3912	-	52.97	3305	33	172	70
Brännatorp	1'	1/8	Bernhard Anderson	1		1681	50	3075	-	1393	50	18.87	1177	49	61	52
Trättra	1'2'	1, 1														
Summa						6054	75	13440	-	7385	25	100.00	6240	-	326	03
<u>Trättra - Margretelund torrläggningeföretag</u>																
Brännatorp	1'	1/8	Bernhard Anderson	1		1347	75	2010	-	662	25	83.07	614	72	29	25
Trättra	1'2'	1, 1														
Margretelund	3'	avt.	Margretelunds gruvaktiebolag	1		135	-	270	-	135	-	16.93	125	28	5	96
Summa						1482	75	2280	-	797	25	100.00	740	-	35	21
<u>Ektorp - Öfersätra torrläggningeföretag</u>																
Öfersätra	12	avt.	Bernhard Anderson	1		604	50	1005	-	400	50	25.56	355	28	17	68
Ektorp	1'	1/4	John Lindblom	1		1712	25	2878	50	1166	25	74.44	1034	72	51	48
Summa						2316	75	3883	50	1566	75	100.00	1390	-	69	16

All deltagningsberättigadhet är grundad endast på värdet av den balmad som vinnes genom av företaget upptäcktande jordförbättring.

Ektorp den 23 juli 1941

Handskrift

U t l å t a n d e .

Synemännens utlåtande rörande förbättrad utdikning av trenne avdikningsområden omfattande mark tillhörande Ektorps, Ektorps hörna, Bränntorp, Isättra, Margretelund och Översättra i Öster-Åker socken och Stockholms län, avgivet vid sådan syneförrättning som omförmäles i vattenlagen 10 kap. 32 och följande paragrafer.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområden äro belägna omkring 8 km. sydost om Öster-Åker kyrka. Å bifogade översiktskarta hava avdikningsområdena markerats med gul färg varjämte även nederbördsområdenas yttergränser markerats med en blå linje. Avdikningsområdena utgöras av endast odlad jord och omfatta en areal av sammanlagt 13,13 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdena tillhöra ej något namngivet vattensystem. De ligga mellan de enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 med nr:is 59 och 60 betecknade nederbördsområdena.

Förordnande.

Genom Länsstyrelsens förordnande av den 17 maj 1941 erhöill undertecknad i uppdrag att handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsökandenas vid undersökningen och vid sammanträden i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen bestämma, att förrättningen skall uppdelas i tre samfälligheter eller företag, vilka samtliga skola betraktas som dikning. Jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skola företagen benämnas Ektorp-Bränntorp torrlägningsföretag, Isättra-Margretelund torrlägningsföretag och Ektorp-Öfversättra torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Företagen beröra ej något av de förhållanden, som omförmälas i vattenlagen 7 kap. 38 och 39 §§.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagens utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Samfälligheternas omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i samfälligheterna ingående vattenakadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. För samfälligheternas torrläggning föreslås upptagande av de avlopp, vilka å kartan betecknats dels med bokstäver dels med tvenne jämnlöpande röda linier för öppen ledning och en tjockare röd linie för täckt ledning.

Broar.

I kostnadsförslaget har upptagits det antal broar som skola ombyggas på grund av företagens utförande. Kostnaden för broarnas ombyggnad har inräknats i respektive företags torrlägningskostnad. Broarna skola ombyggas på sätt särskild förslagsritning utvisar.

Det arbete, som erfordras för vägs iordningställande sedan avlopp vunnits och erforderlig bro inlagts skall verkställas och även bekostas av torrlägningsföretaget.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvattenytan i respektive avlopp, hava de olika avdikningsområdena bli-

vit kartlagda och nätavvägda samt begränsade medels en kurva belägen på full torrlägningshöjd över nämnda vattenstånd.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas har ägoogradering varit nödvändig och har densamma verkställt efter följande grunder.

Genom borrning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer införda i kolumn 13 av respektive värderingslängder. (Bil. G)

För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,5 meter över blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,5 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrlägningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge, ansetts hava torrlägningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0.

För sådan jord, som är belägen på sådant avstånd från avloppen att

för dess torrläggning erfordras kostnad för upptagande av fler avlopp än de i dessa samfälligheter föreslagna har reducering av blivande värdet pr. hektar verkställt. Det blivande värdet finnes infört för såväl fullt torrlagda som icke fullt torrlagda ägofigurer i kolumn 13 av värderingslängderna (Bil. G)

Vid beräkning av nuvarande värdet har all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick värdelös medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan i avloppen samt erhålles genom multiplikering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som beror på respektive figurers höjdläge över sagda vattenytan. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdernas kolumn 11. (Bil. G)

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängder-

I värderingslängderna hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

Vattendomstolsavgift.

Då förbättringsvärdet ej inom någon samfällighet uppgår till 10.000 kronor, behöver någon vattendomstolsavgift ej erläggas.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för avloppens utvidgning föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan skall utgå endast för avloppet B-D.

Beträffande ersättning för intrång genom jordupplag föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan skall utgå endast för avloppet B-D, varför särskild ersättningslängd häröver upprättats och omfattar denna såväl ersättning för det intrång, som förorsakas genom att vallarna äro upplagda eller om vallarna bortföras, ersättning för det arbete, som erfordras för vallarnas bortförande.

Ersättning utbetalas i samband med slutligt upp-

görande av räkenskaperna. I ersättningsbeloppen skall verkställas den jämkning, som förhållandena kunna påkalla.

Med rätt till ersättning följer även skyldighet att hålla vallarna fria från ogräs.

Ersättning för intrång genom uppkastad jord vid framtida rensningar skall ej utgå.

Jordägare kan icke göra anspråk på bidrag av annan intressent i företaget för bortkörning av jordvallarna eller för undanskaffande av desamma. Har jordägare verkställt detta arbete äger han därefter åter fritt disponera över den mark, som varit täckt av jordvallarna.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydighet, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning hava särskilda tabeller häröver upprättats, vilka bilagts detta utlåtande, var-
(Bil. I)
för här endast hänvisas till nämnda handlingar. Förrättningen
uppdelats i
har tre företag, vilka vardera betraktas som en avdelning och har
i tabellerna angivits huruvida delägare är sökande till företaget
eller ej. All deltagningsskyldighet är grundad endast på värdet
av den båtnad som vinnes genom av företagen uppkommande jordför-
bättring. Delägare som ej sökt företaget eller förenat sig med sö-
kanden om företaget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till
kostnaden för arbetenas utförande än som svarar mot värdet å den
båtnad hans mark därigenom beredes. Då någon framställning att
få erlægga bidrag till kostnaden för företagets utförande på visst
antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökandena och
förfalla till betalning omedelbart. För dessa kostnaders slutliga
fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kost-
naderna för företaget. Fördelning av syneförrättningskostnaderna fin-
nes verkställd i ovannämnda tabell.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetenas utförande samt för kon-
trollering av desamma finnas fixpunkter anbragta på sätt av plan-
och profilritningen närmare framgår. De skola noga bevaras och
få ej döljas av jord eller annat. Skall berg, vara fixpunkt
utsatts, sprängas, får detta ej ske förrän ny fixpunkt av lant-
bruksingeniör blivit utsatt. Borttages eller fördärvas desamma
uppsåtligen är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna
i 13 kap. 14 § vattenlagen.

Arbetets utförande.

På grund av vad ovan anförts finna synemännen skä-
ligt medgiva tillstånd till företagens utförande.

Företagen skola, om någon deltagare önskar full-
borda desamma, utföras i full överensstämmelse med det nu fram-
lagda förslaget såväl med hänsyn till plan- som profilritningen
och få börjas efter den 1 oktober 1941 och skola vara fullborda-
de före den 1 november 1944. Hava arbetena inom respektive
företag icke bragts till slut inom föreskriven tid vare frågan
om det icke färdiga företaget förfallen. Om giltigt skäl för

dröjsmålet visas eller genom arbetenas inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med arbetenas fullbordande på högst tio år.

Då ingen deltagare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen komma arbetena att utföras gemensamt.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid deras första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtionde meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Avsyning.

Sedan arbetet inom de olika företagen blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande statens lantbruksingeniör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

För vardera av företagen gälla att de inom desamma föreslagna avloppen skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt därefter vart annat år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som inom respektive företag gäller för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinien erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

De nyuppförda broarnas underhåll skall bekostas av den eller de som förut haft sig denna skyldighet ålagd.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tålas och skall därest skada uppstår genom delägares eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Härvid iakttages att den skada, som förorsakas genom betande kreaturs even-

följer, att denna skadas avhjälpande skall åligga den jordägare å
vars mark nedtrampning sker. Kostnaden för skadans undanröjande
skall sålunda ej betraktas som underhållskostnad.

Beträffande de särskilda företagen gälla följande:

Ektorp-Bränntorp torrlägningsföretag.

För denna samfällighet föreskrives upptagande av av-
loppet B-C-D.

För detta avlopp har nederbördsområdet beräknats
till 1.4 km.² Med hänsyn till nederbördsområdets beskaffenhet har
maximiavrinningen beräknats till 150 liter pr. sek. och km.² och me-
delavrinningen till 15 liter pr. sek. och km.² Maximivattenmängden
skulle sålunda bli $(0.175)^{\frac{2}{10}} \text{ m}^3/\text{sek.}$ och medelvattenmängden 0.017 m³/sek.

För detta avlopp föreskrives å sträckan 1+35-4 täckt
ledning av 18" cementrör i lutning 3.0:1000. Vid in- och utlopp för-
stärkes ledningen på sätt ritningen utvisar och förses med 3 st. in-
spektionsbrunnar i läge, som såväl plan- som profilritningen utvisar.
Den täckta ledningen skall täckas av ett minst 0.60 meter tjockt
jordlager.

För inspektionsbrunnarna är särskild ritning upp-
rättad.

Avloppets dimensioner i övrigt framgår å de upprättade
profil- och sektionsritningarna.

Båtnaden inom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras ge-
nom samfällighetens torrläggning omfattar en areal av sammanlagt
8,96 hektar.

Dess blivande värde utgör	13.440.- kronor
" nuvarande " "	<u>6.054,75</u> "
Förbättringsvärde sålunda	7.385,25 "

Isättra-Margretelund torrlägningsföretag

För denna samfällighet föreskrives upptagande av av-
loppet A-B.

För detta avlopp är nederbördsområdet obetydligt stör-
re än för avloppet B-C-D. Den framrinnande vattenmängden är sålunda
obetydligt större.

Avloppets dimensioner framgår å de upprättade profil-
och sektionsritningarna.

Båtnaden inom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras ge-
nom samfällighetens torrläggning omfattar en areal av sammanlagt 1,52
hektar.

Dess blivande värde utgör 2.280.- kronor

" nuvarande " " 1.482,75 "

Förbättringsvärde sålunda 797,25 "

Ektorp-Öfversättra torrlägningsföretag.

För denna samfällighet föreskrives upptagande av avloppet

E-F-G.

Vid punkt 2+8, 3+20 och 3+58 har nederbördsområdet beräknats till 20, 8 och 2 hektar. Även för dessa nederbördsområden har maximiavrinningen beräknats till 1.5 liter pr. sek. och hektar och medelavrinningen till 0.15 liter pr. sek. och hektar. Maximivattenmängden för de olika områdena skulle sålunda bli 30, 12 och 3 liter pr. sek. respektive och medelvattenmängden 3, 1,2 och 0,3 liter pr. sek. respektive.

För sträckan 0+78-2+8 föreskrives täckt ledning av 9" cementrör, för sträckan 2+8-3+20 6" cementrör och för sträckan 3+20-3+58 4" cementrör, samtliga lagda med en bottenlutning av 5.0:1000. Vid utloppet förstärkes ledningen på sätt ritningen utvisar. Ledningen förses med 3 st. inspektionsbrunnar och 1 intagsbrunn med läge, som såväl plan- som profilritningen angiver. Den täckta ledningen skall täckas av ett minst 0.60 meter tjockt jordlager.

För inspektions- och intagsbrunnarna äro särskil-

da ritningar upprättade.

Båtnaden inom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar sammanlagt 2,65 hektar.

Dess blivande värde utgör 3.883.- kronor

" nuvarande " " 2.316,75 "

Förbättringsvärde sålunda 1.566,75

För samtliga företag gälla:

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens Vattendomstol adr. Stockholm.

För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till Vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till Vattendomstolen av detta utlåtande ej erfordras kommer i enlighet med vattenlagen 10 kap. 75 § detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden besvär inlämnats till Vattendomstolen.

Ektorp den 23 augusti 1941.

L. Schirén

Statens Lantbruksingenjör.

Knut Östberg följande
Biträdande gode män

Att besvär icke blivit inom den i 11 kap. 85 § vattenlagen föreskrivna tid hos Vattendomstolen anförda över den syneförrättning, vid vilken förestående utlåtande avgivits; betygar Stockholm i Österbyg-
dens vattendomstols kansli den *4 november 1941.*

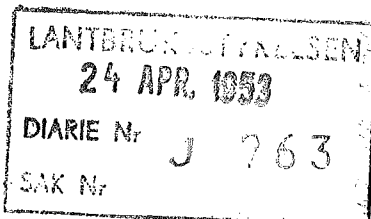

Ex officio:

W. Schirén

Hälsat: 50 öre

RAPPORT

över verkställd **Avsyrning**

Företag: **Ektorp-Bränntorp tf, Isättra-Margretelund tf och Ektorp-**
(namn, socken och län)

Öfversättra tf i Österåkers socken, Stockholms län

~~XXXXXXXXXX~~
Förtroendeman:
~~XXXXXXXXXX~~

Bernhard Andersson, Isättra, Åkersberga

Arbetsplanen fastställd den **11 december 1942**

Ändring medgiven den

Bidrag från statens avdikningsanslag **4120:-**

kronor

Lån från statens avdikningslånefond **4640:-**

kronor

Arbetstid enl. synemännens utlåtande

Arbetstid enl. kontrakt med Lantbruksstyrelsen

Förlängning medgiven av Vattendomstolen till

Förlängning medgiven av Lantbruksstyrelsen till

Vid förrättningen, som verkställts av **assistenten Ingvar Larsson**

den **23 april 1953**, har befunnits ~~xx~~ **beträffande:**

Ektorp-Bränntorp torrlägningsföretag.

Enligt rapport av den 26 november 1946 är sträckan B-4⁺⁹² utförd. Sträckan 4-4⁺⁹² har utförts som täckt ledning av 24" cementrör med förstärkning av ledningen vid p. 4⁺⁹². Enligt uppgift från nuvarande ägaren till Ektorp kommer sträckan 4⁺⁹²-10 för närvarande ej till utförande.

Företaget tillstyrkes till godkännande i befintligt skick, sedan sistnämnda avloppssträcka utesluts ur den fastställda planen.
Isättra-Margretelund torrlägningsföretag.

Enligt ovannämnda rapport är företaget utfört och tillstyrkt för godkännande. (Delvis utfört som täckt ledn.)

Ektorp-Öfversättra torrlägningsföretag.

Företaget är utfört i överensstämmelse med den fastställda planen med undantag av att avloppen F-G och F-H utförts med tegelrör och med de dimensioner, som föreslagits för cementrören å respektive sträckor.

Företaget tillstyrkes till godkännande.

Stockholm den 23 april 1953

Lantbruksstyrelsen 3068. 51 sept. 5000.

Wald Nilsson
lantbruksingenjör

Ingvar Larsson
assistent